

Αόριστος β΄

Πολλά ρήματα σχηματίζουν τον ενεργητικό και μέσο αόριστο από το θέμα με τις ολικές καταλήξεις του αντίστοιχου παρατατικού στην οριστική και του αντίστοιχου ενεστώτα στις άλλες εγκλίσεις. Ο αόριστος αυτός λέγεται αόριστος δεύτερος. Ο αόριστος β΄ σχηματίζεται από τη ρίζα του ρήματος, που είναι πάντα βραχεία: πχ. λείπω→ἔ-λιπ-ον.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ
ἔ-βαλ-ον	βάλ-ω	βάλ-οιμι	---	βαλ-εῖν
ἔ-βαλ-ες	βάλ-ης	βάλ-οις	βάλ-ε	ΜΕΤΟΧΗ
ἔ-βαλ-ε	βάλ-η	βάλ-οι	βαλ-έτω	βαλ-ών
ἐ-βάλ-ομεν	βάλ-ωμεν	βάλ-οιμεν	---	βαλ-οὔσα
ἐ-βάλ-ετε	βάλ-ητε	βάλ-οιτε	βάλ-ετε	βαλ-όν
ἔ-βαλ-ον	βάλ-ωσι	βάλ-οιεν	βαλ-όντων	

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ
ἐ-βαλ-όμην	βάλ-ωμαι	βαλ-οίμην	---	βαλ-έσθαι
ἐ-βάλ-ου	βάλ-η	βάλ-οιο	βαλ-οῦ	ΜΕΤΟΧΗ
ἐ-βάλ-ετο	βάλ-ηται	βάλ-οιτο	βαλ-έσθω	βαλ-όμενος
ἐ-βαλ-όμεθα	βαλ-ώμεθα	βαλ-οίμεθα	---	βαλ-ομένη
ἐ-βάλ-εσθε	βάλ-ησθε	βάλ-οισθε	βάλ-εσθε	βαλ-όμενον
ἐ-βάλ-οντο	βάλ-ωνται	βάλ-οιντο	βαλέ-σθων	

Παρατηρήσεις

Το απαρέμφατο Ε.Φ. τονίζεται στη λήγουσα και περισπάται.

Η μετοχή Ε.Φ. στο αρσενικό και στο ουδέτερο γένος τονίζεται στη λήγουσα, ενώ στο θηλυκό στη παραλήγουσα.

Το απαρέμφατο Μ.Φ. τονίζεται στην παραλήγουσα.

Το β' ενικό προστακτικής Μ.Φ. τονίζεται στη λήγουσα και περισπάται. Τονίζεται στην παραλήγουσα, όταν ο τύπος είναι μονοσύλλαβος και σύνθετος με δυσύλλαβη πρόθεση (παράσχου → παρέχομαι)

Το β' ενικό προστακτικής αορίστου Ε.Φ. των ρημάτων:

ἔρχομαι, εὕρισκω, λαμβάνω, λέγω και ὀράω-ῶ τονίζεται στη λήγουσα, όταν το ρήμα δεν είναι σύνθετο. (ἐλθέ → ἄπελθε)

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

1. Είπαμε πως η οριστική κλίνεται σαν τον Παρατατικό.
Οι άλλες εγκλίσεις κλίνονται σαν τον

Ενεστώτα. Εξαιρούνται μόνο οι έξι σημειωμένοι τύποι:
απαρέμφατο και μετοχή ενεργητικής

φωνής που τονίζονται στη λήγουσα, β' πρόσωπο
προστακτικής που τονίζεται στη λήγουσα και
απαρέμφατο μέσης φωνής που τονίζεται στην
παραλήγουσα.

2. Το απαρέμφατο και η μετοχή του αόριστου β' ΕΦ, είτε
στα ΑΠΛΑ ρήματα είτε στα

ΣΥΝΘΕΤΑ, τονίζονται στη λήγουσα: Πχ. : λαβεῖν -
παραλαβεῖν ὁ λαβῶν τὸ λαβὸν - ὁ παραλαβῶν τὸ
παραλαβὸν

3. Το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής:

Ι. Στην ΕΦ τονίζεται στην παραλήγουσα ή
προπαραλήγουσα (όσο πιο ψηλά γίνεται) πχ. μάθε,
ἄγαγε

**ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: α) ἐλθέ (ἔρχομαι), εὐρέ (εὐρίσκω) ἰδέ
(ὀρῶ) εἶπέ (λέγω) λαβέ (λαμβάνω)**

Με πρόθεση όμως ανεβάζουν τον τόνο στη λήγουσα της
πρόθεσης1.

Πχ. πρόσειπε, ἄπελθε, ἔξευρε, ἔπιδε, παράλαβε.

β) οι μονοσύλλαβες σχές (ἔχω), θές (τίθημι), δός (δίδωμι), ἔς (ἴημι).

Με πρόθεση όμως ανεβάζουν τον τόνο στη λήγουσα της πρόθεσης;

Πχ. ἐπίσχες, παράθες, συνέκδος, ἄφες

II. Στη ΜΦ τονίζεται στη λήγουσα και περισπάται (είτε το ρήμα είναι απλό είτε είναι σύνθετο): πχ ἄφικοῦ, γενοῦ, παραγενοῦ

ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: οι μονοσύλλαβες σχοῦ (ἔχομαι), θοῦ (τίθεμαι), δοῦ (δίδομαι), σποῦ (ἔσπομαι),

που όταν ενωθούν με δισύλλαβη πρόθεση, ανεβάζουν τον τόνο στη λήγουσα της πρόθεσης.

4. Η ευκτική του ἔσχον (ἔχω) κλίνεται:

Ιδιόρρυθμα, όταν είναι απλή Κανονικά, όταν είναι σύνθετη

Πχ.

σχοίην παράσχοιμι

σχοίης παράσχοις

σχοίη παράσχοι

σχοίημεν & σχοῖμεν παράσχοιμεν

σχοίητε & schoίτε παράσχοιτε

σχοίησαν & schoίεν παράσχοιεν

5. Οι αόριστοι β' των παρακάτω ρημάτων παρουσιάζουν ανωμαλία κατά την αφαίρεση της

αύξησης της οριστικής:

εἶλον : ἔλω

εἶπον : εἶπω

εἶδον : ἴδω

1 Δισύλλαβη πρόθεση που έχει πάθει έκθλιψη υπολογίζεται ως μονοσύλλαβη. Η συλλαβή που απέμεινε μετά την έκθλιψη, αυτή θεωρείται πλέον η λήγουσα της πρόθεσης. Πχ. ἀπό-λαμβάνω (δισύλλαβη πρόθεση:λήγουσα –πό) → ἀπ-ἐλάμβανον → ἀπελάμβανον (μονοσύλλαβη πρόθεση:λήγουσα ἀπ-)

Γραμματική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας

6. Οι υποτακτικές σχῶ (ἔχω) και σπῶμαι (ἔπομαι) με πρόθεση ανεβάζουν τον τόνο:

Πχ. Πχ.

σχωῶ αλλά: παράσχω σπῶμαι αλλά: ἐπίσπωμαι

σχηῖς παράσχης σπῆῖ ἐπίσπη

σχῆ παράσχη σπῆται ἐπίσπηται

σχῶμεν παράσχωμεν σπῶμεθα ἐπισπῶμεθα

σχῆτε παράσχητε σπῆσθε ἐπίσπησθε

σχῶσιν παράσχωσιν σπῶνται ἐπίσπωνται

9. Οι τύποι προσσ...ανήκουν στο ρήμα προσ-έχω

ΕΝΩ οι τύποι προσ...ανήκουν στο ρ. προ-έχω

Πχ. πρόσσχω < πρόσ-σχω < προσ-έσχον < προσ-έχω

πρόσχω < πρό-σχω < προ-έσχον < προ-έχω

ΡΗΜΑΤΑ ΜΕ ΑΟΡΙΣΤΟ Β΄

Ενεστώτας	Αόριστος β΄
ἄγω	ἤγαγον
αἴρῶ	εἶλον
αἰσθάνομαι	ἤσθόμην
ἁμαρτάνω	ἤμαρτον
βάλλω	ἔβαλον
γίγνομαι	ἐγενόμην
εἰμί	ἐγενόμην
ἔπομαι (ακολουθῶ)	ἔσπόμην
ἔρχομαι	ἦλθον
ἔρωτῶ	ἠρόμην
εὐρίσκω	ἠῦρον/εὔρον
ἔχω	ἔσχον
θέω(τρέχω)	ἔδραμον
θνήσκω (ἀπό)	ἀπέθανον
καίνω	ἔκανον
κάμνω	ἔκαμον
κτείνω (ἀπό)	ἀπέκτανον
λαγχάνω(παίρνω με κλήρο)	ἔλαχον
λαμβάνω	ἔλαβον
λανθάνω	ἔλαθον
ἐπιλανθάνομαι	ἐπελαθόμην
λέγω	εἶπον
λείπω	ἔλιπον
μανθάνω	ἔμαθον
ὀρῶ	εἶδον
πάσχω	ἔπαθον
πείθω	ἔπιθον
πίνω	ἔπιον
πίπτω	ἔπεσον
πυνθάνομαι(πληροφορούμαι)	ἐπυθόμην
τέμνω	ἔτεμον
τρέχω	ἔδραμον
τυγχάνω	ἔτυχον
φεύγω	ἔφυγον
φέρω	ἤνεγκον

Να κλιθεί η προστακτική αορίστου β' των ρημάτων:
λαμβάνω, παρέρχομαι, καθορῶ, παρέχομαι, διαφεύγω,
ἀποβάλλω,
προλέγω, ἀποτυγχάνω, προαιρούμαι, διερωτῶ.

4. Να γραφούν οι ονοματικοί τύποι αορίστου β' των ρημάτων:

συλλαμβάνω, διέρχομαι, κατέχομαι, καθαιρῶ,
διαφεύγω, πάσχω,
ὀρῶμαι, γίγνομαι, πίπτω, ἁμαρτάνω.